

Kyyjärveläinen Raimo Salo saapuu Thunder Bayn suurjuhille

Salon repertuaarista löytyy Toivo Kärjen armeija-ajan aarteita ja sotadokumentteja.

TEKSTI:

Anna-Leena Pyykönen, Thunder Bay

Musiikko ja tuottaja-kuvaaja **Raimo Salo** tuo mukanaan heinäkuulle FinnThunder -suurjuhille sekä **Toivo Kärjen** rintamaoloissa kirjoittamia kappaleita että toisen maailmansodan melkeissä koettuja ihmiskohtaloita.

Pohjoisamerikan suomalaiset saivat esimakua miehen esittämästä musiikista viime kesänä San Diegon suurjuhilla.

Salon tekemät talvi- ja jatkosodan ajan elämää valottavat dokumentit sen sijaan ovat FinnThunderin aikaan esillä ensimmäistä kertaa Atlantin tällä puolella.

Kyyjärveläinen Salo kertoo, että sota-ajat ja ihmisten kohtalot ovat aina kiehtoneet häntä.

– Siksi olen löytänyt noilta ajoilta kiinnostavia ja harvinaisia aiheita. Esimerkiksi rintamapapeista ker- tovaa dokumenttia ei ollut ennen tehty. Juoksuhaudan seurakunta -dokumentti esitettiin helmikuussa 2009 televisiossa, ja se sai melkein puoli miljoonaa katsojaa, mies selittää.

Kohtaloita hiekkateiltä ja poteroista

Raimo Salo kuvailee tuottavansa dokumentteja, jotka tarkastelevat ihmisten kohtaloita läheltä.

– Sieltä hiekkatien päästä ja etulinjan poterosta.

Salon mukaan dokumentaristin työn antoisimpia puolia onkin mielenkiintoisten ihmisten kohtaaminen ja heidän tarinoihinsa tutustuminen.

– Samalla tulee taltioitua jälki-

Salo esiintyi pohjoisamerikkalaisille ensimmäistä kertaa viime kesänä San Diegon suurjuhilla.

polville korvaamatonta historiaa. Tarinoiden arvo kasvaa sitten, kun nämä ihmiset ovat poissa. On yhtä suurta juhlaa, kun valmis ohjelma on kädessä tai kun se esitetään televisiossa. Elän nämä hetket tunteellisesti. Se taas on sukuvika.

Kärjen vanhat sävellykset upea löytö

Dokumenttien tekemisen lisäksi Raimo Salon aika kuluu muusikin parissa. Armeija-ajansa aikana entinen ammatimuusikko keikkaili vain satunnaisesti.

Musiikkiura jatkui kuitenkin taas aktiivisempana, kun mies jäi kuusi vuotta sitten eläkkeelle Ilmavoimista.

Salo on erikoistunut säveltäjä Toivo Kärjen sota-ajan kappaleiden esittämiseen. Hän on myös levyttänyt kappaleita Ilmavoimien Big Bandin kanssa.

Vanhat laulut löytyivät onnekaan sattuman kautta, kun Salo tapasi Kärjelle omistetussa konsertissa tämän pojan **Kalervon**, joka kertoi isänsä arkistoihin jääneistä kappaleista.

– Edes Kalervo Kärki ei pysty varmasti sanomaan, miksi näin upeaa musiikkia oli jäänyt arkistoon ja julkaisematta. Olen miettinyt itse, että sota-ajan sekavat ja epävarmat olot olivat siihen suurin syy. Se oli kuitenkin meidän onnemme, koska sen ajan harvinaisuuksia ei putkahtele esiin kovinkaan usein. Kaikki on jo koluttu, Salo sanoo.

Salo odottaa suurjuhlia innolla

Heinäkuussa Thunder Bayhin saapuva Salo odottaa Finn Thunder -suurjuhlia ja paikallisten ihmisten tapaamista innolla.

– En ole koskaan ennen käynyt Kanadassa, eikä kanadansuomalaisuus ole minulle tuttua, mutta olen pyrkinyt ottamaan asioita selvälle. Internetistä löytyy aika hyvin taustatietoa, hän kertoo.

Salo muistelee kuitenkin viimekesäisiä San Diegon suurjuhlia lämmöllä.

– Olihan se suuri kunnia ja harvinainen kutsu Pohjoisen Keski-Suomen miehelle. Kokemus oli

Toivo Kärjen tuotantoa tulkitseva Raimo Salo esiintyy Thunder Bayn suurjuhilla paikallisten muusikkojen kanssa. Hiljainen kylätie -nimellä kulkevaan Toivo Kärki -konserttiin kuluu myös multimediaesitys Kärjen elämästä tämän perheen, sotakavereiden ja ystävien kertomana. Kuvat: Raimo Salon kotialbumi.

melkoinen.

– Olin ensimmäistä kertaa laulamassa suuressa maailmassa. Olin kyllä vierailut Arizonassa 2008, mutta vain turistina. Esiintyminen

jännitti hieman, koska jouduin spiiikkaamaan biisit ja muutakin englanniksi, ja se oli uusi tilanne, vaikka välttävästi kieltä puhunkin.

Kielen mukanaan tuomasta kuusi kertaa.

Dokumentteja liekkien valtaamasta kylästä sotaorvon kokemuksiin

FinnThunder -suurjuhilla esitetään kaksi **Raimo Salon** dokumenttelo-kuvaa ja loppuvuodesta valmistuvan, suomalaisista lotista kertovan dokumentin traileri.

Ytelä viime toukokuussa esitilansa saanut *Ei kenenkään lapsi* -dokumentti kertoo talvisodassa orvoksi jääneen **Pirkko Helenoron** tarinan.

– Kyseessä on tunteellinen, jossa Pirkko kertoo omasta sota-orpudestaan ja siitä, kuinka sota-orpolapsia kohdeltiin, Raimo Salo kuvailee.

Poltettu kylä -dokumentti puolestaan käsittelee Pohjois-Suomen sotatapahtumia ja partisaanien teke-

haasteesta kuitenkin selvitettiin ja yleisö otti miehen omakseen. Neljän suunnitellun esiintymisen sijaan mies nousi lavalle laulamaan kuusi kertaa.

miä tuhoja. Savukoskella sijaitseva Kuoskun kylä paloi vuosien 1939 ja 1944 välillä kokonaista kolme kertaa.

Viimeinen testamentti -dokumentin traileri johdattelee katsojia lokakuussa 2012 valmistuvaksi suunnitellun lottaelokuvan tunnelmiin.

Viitoistaminuuttisen trailerin lisäksi Raimo Salo pitää aiheesta lyhyen alustuksen sekä suomeksi että englanniksi.

Salo kertoo yrittävänsä Syvärän Lottamuseon pyynnöstä löytää dokumentteja Kanadan reissullaan myös paikallisen jakelukanavan, jotta kaikilla täällä asuvillakin

suomalaisilla olisi mahdollisuus katsoa elokuva kotonaan kaikessa rauhassa.

Elokuvaa tehdessään Raimo Salo kiersi ympäri Suomea haastattelemassa reilua kuuttakymmentä lottana toimintua naista. Hän kehuu, että dokumentista on tulossa erinomainen.

– Lotat ovat olleet täysin sydämin ja tunteella mukana, ja mukaan otetaan myös miesnäkökulma. Sitä varten olen haastatellut veteraaneja, jotka näkivät läheltä lottien työn sota-aikana erittäin vaikeissa oloissa. Myös kotirintamalla lotat tekivät sota-aikana erittäin arvokasta työtä.

Vuotuinen hautapaikkojen omistajien kokous

Riverside Cemetary Company of Port Arthur

Osakkaiden kokous pidetään hautausmaan toimistossa (800 Oliver Road)

Klo 19 (7 pm) maanantaina 5. maaliskuuta 2012.

Vuoden 2011 tilintarkastejan raportti esitetään.

Hautapaikkojen omistajia tarvitaan vapaaehtoistyöhön.

Kaikkien uskontokuntien voittoavointelefonon **hautausmaa, perustettu 1884.**